

J10 Olustvere - Tääksi - Ülde - Sürgavere: mõnus matkatee linna keskväljakult 37,9 km

See marsruut on peaaegu kogu ulatuses mustkattega teedel. Marsruut sobib neile, kellele ei meeldi sõita kruusateel.

J10 Olustvere - Tääksi - Ülde - Sürgavere: a smooth run from Town Square 37.9 km

For cyclists who have less rugged bikes or who prefer a gentler ride, this route is almost entirely on surfaced roads.

Tääksi

Suure-Jaani - Reegoldi - Olustvere - Jaska - Tääksi - Ülde - Tääksi - Mudiste - Kerita - Sürgavere - Munki - Epra - Suure-Jaani

1 Mine mööda Tallinna tänavat linnast välja, kuni jõuad Viljandi - Vändra maanteeni.

Take Tallinna to a cross roads with the Viljandi to Vändra main road.

1,22km >

2 Ritteel mine otse edasi.

Go straight across.

4,26km >

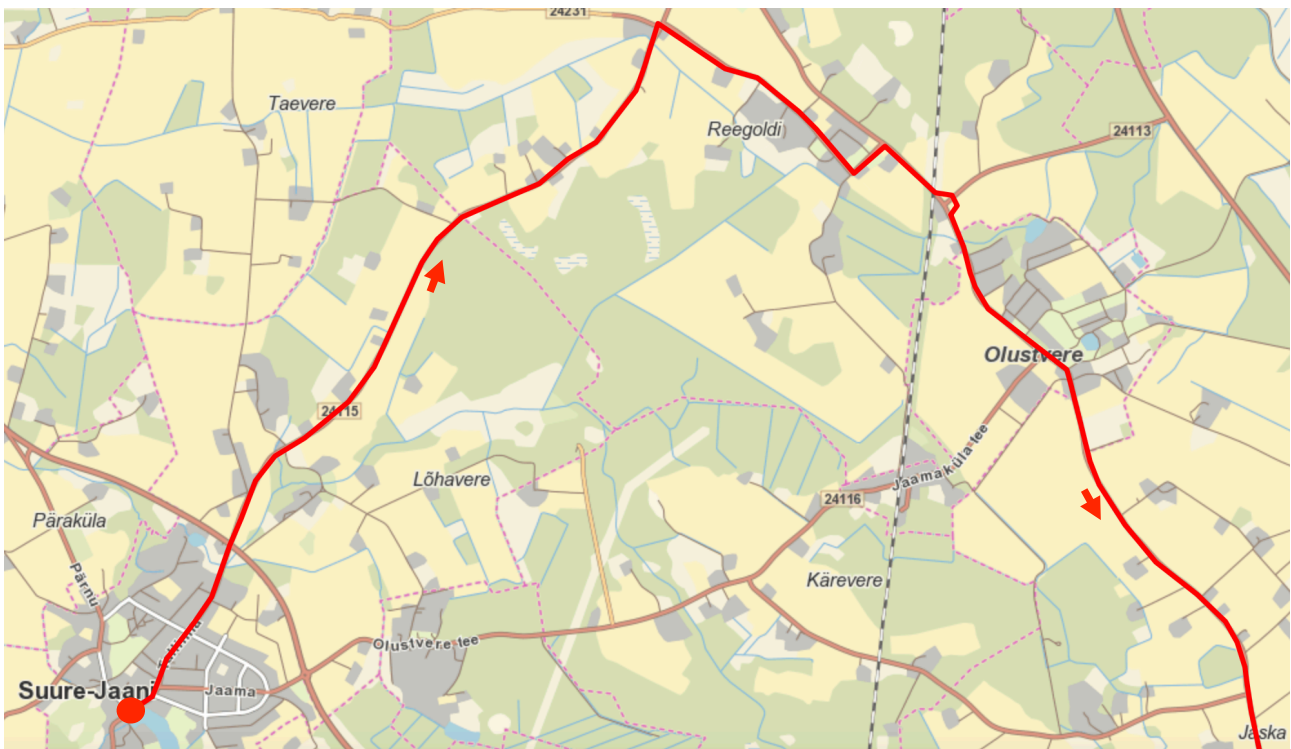
3 Esimesel mustkattega teel pööra paremale. Mine läbi Reegoldi küla.

Take the next surfaced road right, until you reach the village of Reegoldi.

1,50km >

4 Küla keskel ristmikul pööra vasakule. Paremale jääb endise Paala kooli hoone.

At a junction in the village turn left with the former Paala School on your right.
250m >

5 Ületa suur maantee ja pööra paremale kergliiklusteele. Sõida, kuni jõuad Olustvere mõisani.

Cross the main road and turn right on to the cycle path. Follow the cycle path, and then road, until you reach the entrance to Olustvere Manor.

1,69km >

Kohe peale raudteesilda vasakul põõsastes on tagasihoidlik kivi kahele 1905.aasta revolutsioonist osavõtnule. Balti parun von Sieversi käsul lasti siin maha talunik Ants Tökke ja kooliõpetaja Jannsen. Arvati, et nad olid varased kommunistid, kuid tegelikult mässasid nad eesti rahvuslastena võõrvõimu vastu. Raudteesillal avanevad vaated tasandikele põhja suunas. Natuke edasi asub Papioru maastikukaitseala, kus Papioru oja moodustab väikese kitsa jõeoru.

Võid jätta jalgratta mõisahoone juurde ja vaadata ringi Olustvere mõisahoones ja pargis. Mõis asutati 1632. Praeguseks on mõisa peamaja, hooned ja suur osa pargist restaureeritud. Endistes mõisahoonetes tegutsevad õpi- ja töötoad. Mõisa peahoone on ehitatud aastal 1903 saksa päritolu von Fersenite perekonna suveresidentsina. Endises mõisatallis on avatud endise kohaliku meistrimehhe Voldemar Luhti minipuuhoobuste näitus. Teavet saab ka mõisa peahoonest. Vaata rattarada number J2 ja olustveremois.ee.

Just before the railway bridge on the left among bushes is a memorial stone to two participants in the 1905 Revolution against Tsarist rule of Estonia. Farm hand Ants Tökke and a school teacher named Jannsen were shot here on the orders of the Baltic German overlord, von Sievers. We know little about them. Although the monument was erected in the belief that they were early Communists, it is just as likely that they were Estonian nationalists seeking to free their country from foreign rule. From the bridge over the railway, the cycle path offers an extensive view over the plains to the

north. A little further on the left is the Papioru Landscape Protection Area, where the Papioru brook has cut a narrow ravine.

You may wish to leave your bike at **Olustvere Manor** and look around the house and grounds before continuing. Olustvere Manor was founded in 1632. The manor house and much of the grounds and estate buildings have survived, benefiting from recent restoration and new roles. The current manor house was built in 1903 as the summer residence of the German-origin von Fersen family. The estate buildings have become centres for arts and handicraft. Not to be missed is the exhibition of miniature wooden horses and their various uses, which is housed near the farm buildings -ask at the manor. More information in ride J2 and at olustveremois.ee.

R Rongiga saabujad saavad matka alustada Olustvere raudteejaamast. Kui oled tulnud jaamast suurele teele, pööra paremale, Olustvere mõisani on 1,2 kilomeetrit.

R If you come by train, this ride can be started at Olustvere station. Turn right from the station road on to a cycle track, which comes to Olustvere Manor after 1.2 kms..

6 Mõisa peahoone eest sõida mööda alleed.

Continue onward from the manor entrance, between an avenue of trees.

3,31km >

Kahe kilomeetri pärast näed vasakul ümmarguste akendega modernset ehitist, endist silotorni. See on tähetorn-observatoorium Orion. Tähetornis saab teleskoobiga uurida universumit ja teha lihtsamaid füüsikaeksperimente. Broneeri aeg helistades Oskarile 555 61 772 (paar päeva ette), vaata ka tahetorn.eu.

After two kilometres, you will see on the left a modern building with round windows, originally a silage tower, the Tähetorn Orion Observatory. It offers an opportunity to study the universe on its telescope and to experience various physics experiments. You can book a group session in advance with Oskar on 555 61772. More details at tahetorn.eu (in Estonian only).

7 Kui jõuad Tallinn - Viljandi maanteele, pööra vasakule. Ettevaatust, oled suurel maanteel!

When you reach the main Tallinn to Viljandi road, carefully turn left.

282m >

8 Varsti pööra paremale Tääksi suunas.

Shortly afterwards, turn right for Tääksi.

2,94km >

9 Järgmisel mustkatttega ristteel pööra vasakule ülesmäge Ülde suunas.

At the next surfaced junction to the left, turn up the hill for Ülde.

1,64km >

10 Ristteel pööra paremale mustkatttega teele.

At a cross roads, turn right, following the surfaced road.

550m >

Siin on näide endiste kolhoosihoonete tänapäevasest produktiivsest kasutusest.

Nearby is an example of how former collective farm buildings can be adapted for modern use. Being built of concrete, they are often very solid.

11 Kui jõuad küla keskele Ülde bussipeatuse juurde, pööra vasakule.

When you arrive at the village centre by the Ülde bus stop, turn left.

95m >

Vasakul on endine Sarjase külapood, kauplus suleti 2014. Rahva kasvav nõudlikkus kaubavaliku suhtes, inimeste liikuvus ja kaupade kohaletoimetamise kallis hind teevad väikeste külapoodide eksisteerimise raskeks.

On the left is the former Sarjase village shop, which closed in 2014. The greater expectations and mobility of customers, and rising supplier costs, make it difficult to maintain such rural shops, where the population is low.

12 Endise külapoe juures pööra paremale.

Turn right just after the former village shop.

685m >

Kohe jõuad tiigi juurde (paremal). Tiik on lõõgastumiskoht Ülde rahvale ja kuumadel suvepäevadel on siin mõnus ujuda.

A short distance beyond on the right, a pond has survived for the recreation of the people of Ülde.

13 Sõida edasi umbes 500 meetrit, enne ristmikku jõuad kruusateele. Pööra paremale põldudevahelisele teele.

Continue on. The road becomes unsurfaced before a junction. There is only 500m of unsurfaced road. Turn right up through fields.

276m >

350 meeteri pärast näed vasakul vana tuuleveskit, omal ajal pöörlesid veskitiivad siinsel avatud maastikul kindlasti kiiresti. Veel hiljuti oli tuuleveski väga kurvas seisukorras,

peaegu kokkukukkunud, veskitiivad ja ehituslaastud pudenesid maha, kuid praegu on veski elupaigaks korda tehtud. Et uurida veskit viisakast kaugusest lisandub matkale 700 meetrit.

350m along the surfaced road ahead, on the left, is an old windmill, now restored as a private home. The sails must once have turned fast in its exposed position. The mill was close to complete collapse, before its restoration. You may wish to add a short distance to your ride, to look closer at it from a polite distance.

14 Pööra paremale mustkattega teele.

Turn right on to a surfaced road.

2,76km >

15 Pööra esimesele mustkattega teele **Tääksi** suunas, ees on üsna järsk tõus (7%).

Take the next surfaced road on the left, in the village of **Tääksi**. Continue on starting with a steep hill (7%).

3,37km >

Kõrgemal küngastel on valgustatud suusarajad. Tääksis elab praegu 108 inimest (2020). Külas on leitud hilispronksiaegne matmiskoht. Esimesed kirjalikud allikad külast ulatuvad 16. sajandisse. Tänu maalilisele loodusele, mägedele ja järvedele kutsutakse Tääksit Sakalamaa Šveitsiks. Külas on spordikeskus, väike raamatukogu, algkool, ja hiljuti taasavati külas pood. Vasakul on Tääksi vesiveski, kus aeg-ajalt toimuvad muusikasündmused. Veski on veel näha kaks käsiveskit.

There are lit ski runs on the slopes to the right. Tääksi is home to 108 people (2020). A late Bronze Age burial site has been found here. The first written records of it go back to the end of the 16th. century. Its picturesque landscape of lakes and rolling, but sometimes surprisingly steep hills have earned the village the name of Sakalamaa (historic name of Viljandi county) Switzerland. The village has a primary school, library, sports centre, and a recently reopened shop. On the left is the former Tääksi water-mill, which is being developed as an events venue and for community use. Two of the mill's large querns can be seen.

16 Kui jõuad Viljandi teele, pööra vasakule. Ettevaatust -suur maantee!

When you reach the main Viljandi road, carefully turn left.

260m >

17 Varsti pööra paremale Sürgavere poole.

Shortly afterwards, turn right for Sürgavere.

4,81km >

Ristmikust paremal on hea koht puhkuseks või väikeses järves ujumiseks. Järverannast vasakul puude all on väike lava ja kuivkäimla. Sürgaverele lähenedes möödud raudteejaamast. Jaam asus külast kolm kilomeetrit lõuna pool, kuid pärast raudtee renoveerimist 2012/13 ehitati rongipeatus asulale lähemale.

On the right by the road junction is a pleasant place to take a break, and for a swim in the small lake. There is an earth toilet to the left of the adjacent stage. Approaching Sürgavere is the village's new station. The old station was located 2.4 kilometres south of the village until the railway was refurbished in 2012 - 2013.

Kui saabud rongiga saab matka alustada Sürgavere raudteejaamast. Jaamas on lühike

platvorm ja rongist tuleb väljuda läbi C ala.

The ride can be started at Sürgavere station. Make sure you are in the correct coach (C) of the train to get off at the short platform.

18 Sürgavere ristteel pööra paremale, Suure-Jaani suunas. Kui on soovi Sürgaveres ringi vaadata ja minna kohalikku poodi, siis pööra ristteel vasakule.
At the Sürgavere cross roads turn right, signposted for Suure-Jaani. If you want to see more of the village or visit the shop turn left.

4,10 km >

Ristteest vasakul on Sürgavere mõisahoone, milles töötab kool. Hoonet on mitu korda ümber ehitatud. Sürgavere mõis pärineb 17.sajandist, kuid venelased põletasid selle maha 1703. Mõis kuulus von Wahli perekonnale, kes järgnevatel sajanditel muutis hoonet mitu korda. Teine korrus lisati 1939, mil majas tegutses kool. Suurem renoveerimine toimus 1997.

Aastal 2019 kaevati Sürgaveres välja viikingiaegne aare. Leiti 198 araabia, bütsantsi, iiri, inglise, saksa ja taani päritolu hõbemünti.

At the cross roads, ahead on your left is Sürgavere School, housed in a much altered former manor house. The original Sürgavere Manor dated from the 17th century, but was burned down by the Russians in 1703. The manor was in the ownership of the von Wahl family and rebuilt several times over the following centuries. A second floor was added in 1939, when it was a school. A further renovation was carried out in 1997.

A hoard of 198 silver coins from the Viking period 991 - 1018AD were excavated in Sürgavere in 2019, coming from Arabia, Byzantium, Ireland, England, Germany and Denmark.

19 Viljandi - Suure-Jaani maanteel pööra paremale. Sõida edasi, kuni jõuad linna keskväljakule (37,93 km).

At the Viljandi to Suure-Jaani main road, turn right. Continue into the town until you reach the Town Square (37.93 km).

3,93km >

Kui oled jõudnud Suure-Jaani, näed paremal suurt punastest tellistest hoonet. Õigeusu kirik ehitati 1906 - 1908. Tõllal seisis massiivne hoone üksikuna linnakeskusest pisut eemal põldudevahelisel kõrgendikul. Linna hoonestus jõudis kirikuni hiljem.

Aastate jooksul õigeusklike kogudus hääbus, kuid poollagunenud hoonet on tasapisi restaureeritud. Kirikut on kasutatud kontserdipaigana, eriti hästi kõlab kirikus ortodoksne vokaalmuusika. Toimuvad teenistused.

On lootust, et kirikule kujuneb kogudus, hoone päästetakse lagunemisest, regulaarseks muutub jumalateenistute ja kontserde pidamine.

Just after you enter Suure-Jaani, a large red-brick building appears on the right. When the local Orthodox community built their church in 1906 - 1908 it stood isolated and impressive on its hill. The town was yet to grow and envelope it. In modern times local Orthodox believers died out and the semi-derelict building came close to ruin before recent restoration of the exterior. It makes an atmospheric setting for concerts, especially for Orthodox vocal music. Occasional religious services take place.